

ORSZÁGGYŰLÉSI KÉPVISELŐ

Országgyűlési Hivatala

Irományszám: T/3522/2

Érkezett: 2011 JÚN 16.

Módosító javaslat

Dr. Kövér László úr,
az Országgyűlés elnöke részére
Helyben

Tisztelt Elnök Úr!

A Házzsabály 94. § (1) bekezdése alapján az „Egyes eljárási és az igazságszolgáltatást érintő egyéb törvények módosításáról” szóló T/3522. számú törvényjavaslathoz az alábbi

módosító javaslatot

terjesztem elő.

1. A törvényjavaslat 23. §-ban a Be. 554/H. §-a az azt megelőző alcím elmarad:

„[Az őrizetbe vétel

554/H. § Kiemelt jelentőségű ügyben elrendelt őrizet legfeljebb százhusz óráig tarthat. Az őrizet első negyvennyolc órájában a terhelt nem találkozhat védőjével.]”

2. A törvényjavaslat 23. §-ban a Be. 554/L. §-a és az azt megelőző alcím elmarad:

„[A gyanúsított kihallgatása

554/L. § Kiemelt jelentőségű ügyben fogva lévő gyanúsítottat hetvenkét órán belül ki kell hallgatni. Ha a kihallgatásra az őrizet első negyvennyolc óráján belül kerül sor, a gyanúsított kihallgatásán nem vehet részt védő. Ebben az esetben a nyomozást a gyanúsított folytatólagos kihallgatása nélkül nem lehet befejezni.]”

Indokolás

1. „Kiemelt jelentőségű ügyek” eljárási szabályaival az előterjesztő egy koncepció bűntetőeljárás alapjait rakja le.

Ezek a rendelkezések mind a hatályos Alkotmánnyal, mind az Alaptörvénnyel, mind pedig nemzetközi szerződésben vállalt kötelezettségeinkkel ellentétesek. Már az 1949-es alkotmány eredeti szövege is biztosította a bírósági eljárásban a védelem jogát, az Alkotmányt módosító és egységes szövegét megállapító 1972. évi I. törvény szerint pedig – és ma is – a bűntetőeljárás alá vont személyeket az eljárás minden szakaszában megilleti a védelem joga.

Ellentétes a rendelkezés az Emberi Jogok Európai Egyezményével is. A rendkívüli jelentőségű Salduz-ügyben (Salduz kontra Törökország, 36391/02, 55. §) a strasbourggi

bíróság kimondta: „ahhoz, hogy a tisztességes eljáráshoz való jog kellően »gyakorlati és hatékony« maradjon [...], az [Egyezmény] 6. cikk 1. bekezdése megköveteli, hogy fő szabály szerint a terhelt rendelkezésére álljon az ügyvédi segítség a rendőrségi kihallgatás lelegejétől fogva, ha csak a konkrét ügy egyedi körülményei alapján igazolható, hogy kényszerítő okok állnak fent ezen jog korlátozására. Még amikor ilyen kényszerítő okok kivételesen igazolhatóvá teszik a védőhöz való hozzáférést, ez a korlátozás – bármi is az oka – nem csorbíthatja indokolatlan módon és mértékben a terhelt 6. cikk szerinti jogait [...]. Ilyen visszafordíthatatlan csorbításnak minősül, ha a védő nélkül foganatosított rendőrségi kihallgatás során tett terhelő vallomás szolgál az elítélés alapjául.”

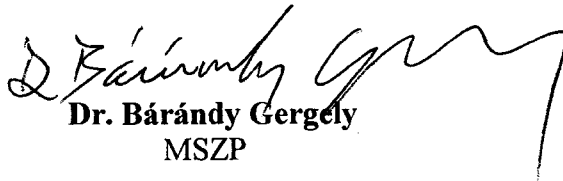
Nyilvánvaló, hogy egy olyan szabályozás, amely bizonyos ügyekre általános jelleggel, az egyedi körülmények figyelembe vétele nélkül kizárja a védőhöz való hozzáférést a terhelt számára, ellentétes a strasbourgi mércével. Ezzel az összeurópai trenddel is szembe megy a magyar jogalkotó, ha azt a jogi hátteret, amely eddig megfelelt az Egyezmény követelményeinek, ellenkező előjellel módosítja.

2. Az Emberi Jogok Európai Egyezménye minden letartóztatott vagy őrizetbe vett személyt haladéktalanul bíró, vagy a törvény által bírói hatáskörrel felruházott más tisztségviselő elé kell állítani, és a letartóztatott vagy őrizetbe vett személynek joga van arra, hogy ésszerű időhatáron belül tárgyalást tartsanak ügyében vagy a tárgyalásig szabadlábba helyezték. Azt, hogy a bírói döntés nélküli fogva-tartás milyen hosszúságú lehet ahhoz, hogy még ne sértse a haladéktalanság követelményét, a strasbourgi bíróság nem határozta meg napra, órára pontosan, ugyanakkor a Brogan kontra Egyesült Királyság ügyben (11209/84. sz. ügy, 62. §) négy nap és hat óra hosszú, bírói döntés nélküli fogva-tartást egyezményesértőnek nyilvánított, noha abban az ügyben terrorizmus gyanújával indult nyomozás keretében (tehát a tervezett módosításban felsorolt bűncselekményeknél súlyosabb ügyben) került sor a kérelmezők őrizetbe vételére. Ebből kiindulva a tervezetben szereplő 120 órás időtartam nyilvánvalóan ellentétes az Egyezménnyel.

A védő elzárása a „kiemelt jelentőségű ügyben” érintett terhelttől, egyértelműen ellentétes a most előkészítés alatt álló büntetőeljárás irányelv tervezet 3. cikkével, amely rögzíti: „a tagállamoknak garantálniuk kell a terhelt haladéktalan hozzáférését egy ügyvédhez, amely hozzáférés nem lehet későbbi, mint a) a rendőrség vagy más hatóság általi kihallgatás kezdete; [...] c) a személyi szabadság elvonásának kezdete.” A 4. cikk a hozzáférés és a védelem tartalmát határozza meg, amikor kimondja: „1. A terheltnek joga van találkozni az őt védő ügyvéddel. 2. Az ügyvédnek joga van jelen lenni bármilyen kikérdezésen és kihallgatáson. Joga van kérdéseket feltenni, tisztázást kérni és észrevételeket tenni, amelyeket a nemzeti joggal összhangban jegyzőkönyvezni kell.”

Minderre tekintettel a módosító javaslat az alkotmányellenes és nemzetközi kötelezettségvállalásainkkal ellentétes rendelkezéseket elhagyja.

Budapest, 2011. június 15.

Dr. Bárándy Gergely
MSZP